

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Praca badawcza

Zasady metodologiczne ankietowego badania mobilności komunikacyjnej ludności

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Cel pracy

- Opracowanie podstawowych i jednolitych zasad metodologicznych oraz organizacyjnych do przeprowadzania badania ankietowego w zakresie mobilności komunikacyjnej ludności.
- Badanie mobilności komunikacyjnej ludności może być jednym z komponentów Kompleksowego Badania Ruchu realizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego.
- Stosowanie jednolitej metodologii badawczej umożliwi porównywalność danych w zakresie mobilności komunikacyjnej ludności.

Wykorzystano doświadczenia

- Jednostek naukowych i innych instytucji krajowych
- W zakresie badań przeprowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w wybranych województwach i miastach
- W zakresie badania pilotażowego zachowań komunikacyjnych ludności w Polsce realizowanego przez Główny Urząd Statystyczny
- Innych krajów europejskich
- Rekomendacje Eurostatu

Zapotrzebowanie na dane dotyczące mobilności komunikacyjnej ludności

- Informacje w zakresie **celów podróży, sposobów podróżowania oraz preferencji dotyczących podróżowania** są niezwykle istotnym elementem analizy mobilności komunikacyjnej ludności na danym terenie.
- Stanowią podstawę do kształtowania polityki transportowej danego obszaru tj.: **wyznaczania tras przejazdów i dostosowywania środków transportu zbiorowego do potrzeb, inwestycji w zakresie infrastruktury itp.**

Zapotrzebowanie na dane dotyczące mobilności komunikacyjnej ludności

- Informacje wynikowe z przeprowadzonych badań mogą również wpłynąć na decyzje dotyczące **ochrony środowiska, decyzje o propagowaniu nowych form podróżowania, np. rowerem - promocję i tworzenie nowych ścieżek rowerowych lub pomocne do eliminacji miejsc dużego zatłoczenia na drogach** i tym samym zwiększenia bezpieczeństwa podróżnych poprzez np. lepszą organizację ruchu.

Zasadniczy zakres informacji z badania

KTO?

GDZIE?

W JAKIM CELU?

JAK DŁUGO?

CZYM?

JAK DALEKO?

PODRÓŻUJE

Produkty pracy badawczej

Efektem pracy badawczej jest raport, który zawiera podstawowe wytyczne i standardowe rozwiązania do przeprowadzenia ankietowego badania mobilności komunikacyjnej ludności, obejmujące m.in.:

- zakres podmiotowy badania oraz zasady doboru próby;
- zakres przedmiotowy badania wraz ze wzorem kwestionariusza;
- możliwe formy przeprowadzenia badania ze wskazaniem metod rekomendowanych;
- strukturę zestawów zmiennych rekomendowanych do zbierania w badaniu;
- zasady walidacji danych (kontrola logiczno-arytmetyczna);
- zasady uogólniania wyników.

Zakres tematyczny kwestionariusza

- Kwestionariusz gospodarstwa domowego
- Kwestionariusz indywidualny

Kwestionariusz gospodarstwa domowego

DZIAŁ 0. REALIZACJA WYWIADU

- Łączna liczba wizyt ankietera w wylosowanym mieszkaniu
- Czy nawiązano lub nie nawiązano kontaktu w wylosowanym mieszkaniu
- Przyczyny nienawiązania kontaktu
- Czy wywiad przeprowadzony lub nieprzeprowadzony w gospodarstwie domowym
- Przyczyny nieprzeprowadzenia wywiadu
- Data przeprowadzenia wywiadu
- Uwagi

Kwestionariusz gospodarstwa domowego

DZIAŁ 1. LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE

- **Liczba osób w gospodarstwie domowym:**
 - Ogółem
 - w wieku 15 lat i więcej
- **Liczba osób w wieku 15 lat i więcej w gospodarstwie domowym, które nie odbywały podróży w okresie sprawozdawczym:**
 - **Ogółem**
 - **Z powodu:**
 - ✓ nieobecności w miejscu zamieszkania (np. wyjazd służbowy)
 - ✓ trudności z przemieszczaniem się (brak podróży i przejazdów)
 - ✓ przyczyn losowych (np. choroba wymagająca leżenia domu)
 - ✓ praca w domu
 - ✓ brak potrzeby
 - ✓ warunki atmosferyczne
 - ✓ inne powody
- **Liczba osób w wieku 15 lat i więcej odmawiających udziału w badaniu**

Kwestionariusz gospodarstwa domowego

DZIAŁ 2. POJAZDY PRZEZNACZONE DO PRZEWOZU OSÓB I ROWERY W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

- Ile pojazdów przeznaczonych do przewozu osób (tj. samochód osobowy, motocykl, skuter, motorower) użytkowanych w okresie ostatnich 12 miesięcy jest w posiadaniu Pana/Pani gospodarstwa domowego, łącznie z pojazdami niebędącymi własnością, a wykorzystywanymi przez okres dłuższy niż jeden miesiąc (np. pojazd w leasingu, służbowy lub pożyczony)?
- **Rodzaj pojazdu**
- **Rok produkcji samochodu osobowego**
- **Średni przebieg samochodu osobowego**
- Ile jest sprawnych rowerów będących w posiadaniu osób w wieku 15 lat i więcej w Pana/Pani gospodarstwie domowym?

Kwestionariusz indywidualny dla osób w wieku 15 lat i więcej

DZIAŁ 1. INFORMACJE O OSOBIE

- Płeć
- Wiek
- Poziom ukończonego wykształcenia
- Aktywność społeczno-ekonomiczna
- Charakter pracy

Kwestionariusz indywidualny dla osób w wieku 15 lat i więcej

DZIAŁ 2. KORZYSTANIE Z SAMOCHODU OSOBOWEGO/ROWERU

- Jakim środkiem transportu dojeżdża Pan/Pani najczęściej do pracy lub do szkoły/uczelni?
- Z jakich powodów nie korzysta Pan/Pani z publicznego transportu zbiorowego w dojazdach do pracy lub do szkoły/uczelni?

- Jak często Pan/Pani korzysta z roweru w okresie od wiosny do jesieni?
- Z jakich głównych powodów Pan/Pani korzysta z roweru?

Kwestionariusz indywidualny dla osób w wieku 15 lat i więcej

DZIAŁ 4. KORZYSTANIE Z PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO

- Jak często korzysta Pan/Pani z publicznego transportu zbiorowego (np. komunikacja miejska, międzymiastowa – autobus, pociąg)?
- Czy posiada Pan/Pani bilet okresowy uprawniający do przejazdu transportem zbiorowym?
- Jaki rodzaj biletu Pan/Pani posiada?
- Jakie uprawnienia Pan/Pani posiada do przejazdów ulgowych/darmowych transportem zbiorowym?

Kwestionariusz indywidualny dla osób w wieku 15 lat i więcej

DZIAŁ 3. PLANOWANIE PODRÓŻY (PYTANIA OPCJONALNE)

- Jak często Pan/Pani wykorzystuje do planowania podróży **Internet lub aplikacje mobilne (na telefon komórkowy, Smartfon, tablet, laptop, itp.)**?
- Jak często Pan/Pani kupuje bilety na publiczny transport zbiorowy (np. komunikacja miejska, międzymiastowa – autobus, pociąg) przy użyciu **Internetu lub aplikacji mobilnych (na telefon komórkowy, Smartfon, tablet, laptop, itp.)**?

Kwestionariusz indywidualny dla osób w wieku 15 lat i więcej

DZIAŁ 5. ZACHOWANIA KOMUNIKACYJNE

- Czy wczoraj Pan/Pani odbywał/a podróżę na odległość do 299 km?
- Czy w miniony weekend Pan/Pani dokonywał/a podróży na odległość do 299 km?

Wykaz zachowań komunikacyjnych w dniu powszednim i w weekend

- Informacje o wykonanych podróżach w zakresie:
 - ✓ celu początku i końca podróży,
 - ✓ przedziału czasowego (dla podróży w dni powszednie),
 - ✓ miejsca rozpoczęcia i zakończenia podróży,
 - ✓ czasu trwania podróży w minutach,
 - ✓ liczby przesiadek w podróży,
 - ✓ liczby podróży w tygodniu lub w miesiącu lub w ciągu roku,
 - ✓ czy był bezpośredni powrót do domu? (tylko dla podróży rozpoczynających się w domu).
- Informacje dla każdego etapu (przejazdu) w ramach pojedynczej podróży odnośnie:
 - ✓ sposobu podróżowania,
 - ✓ czasu trwania przejazdu w minutach,
 - ✓ przebytej odległości (opcjonalnie),
 - ✓ w przypadku przejazdów samochodem osobowym dodatkowo: liczba miejsc i osób podróżujących w pojeździe oraz rodzaj stosowanego paliwa.

Rekomendacje dotyczące realizacji badań

- Promocja badania jest bardzo ważna, aby osiągnąć zadawalający poziom wskaźnika odpowiedzi. Konieczne są odpowiednie działania informacyjne i marketingowe w społeczności zamieszkującej obszar badania.
- Podejmując badania jednostki samorządu terytorialnego powinny uświadamiać mieszkańcom **zalety oraz korzyści** wynikające z uczestnictwa w badaniu, tj. w jakim celu zostaną wykorzystane wyniki z badania
- Zachowanie oraz zastosowanie opisanych w raporcie **standardów, definicji pojęć oraz sposobów pozyskiwania danych** przez instytucje niezależnie podejmujące się przeprowadzenia badań w tym obszarze będzie skutkowało możliwością dokonywania analiz porównawczych oraz przygotowywania zestawień dla różnych obszarów.
- Przedstawione zasady powinny być dostosowane do **lokalnych potrzeb**, ale ważne jednak jest, aby podstawowy zakres podmiotowy i przedmiotowy badania pozostał stały i tak samo zdefiniowany w badaniach, które będą prowadzić samorządy terytorialne.

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Dziękuję za uwagę

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013